

Les llavors del meló, de la síndria (ALDC, V, 1115. Les llavors del meló, de la síndria)

Els noms més estesos per a designar les llavors de les cucurbitàcies són *llavors*, *grana/granes* i *pepites*. *Llavor* deriva del llat. LABOREM ‘càrrega’ → ‘pena, sofriment’ → ‘treball’ → ‘feina agrícola’ → ‘semença’, i coneix les var. *llaor* (der. dim. *llaoretas* 146, 184), amb la labial caiguda en contacte amb la *o*, *llagor* 90, 99, 118, 119, 122 i *llaor* 120, aquestes dues amb inserció d’un element antihiatíic. *Grana* prové del llat. GRANA, plural de GRANUM (veg. *grans*). *Pepita*, més que un der. de PEPO ‘meló’, pot ser un manlleu al cast.-arag. (cf. *ALEANR*, III, mapa 396), on deriva del llat. vg. *PIPPĪTA, var. de PĪTUĪTA ‘moc, humor pituitari’, equiparat probablement al suc espès en què es troben les llavors de les cucurbitàcies (var. *pipita* 156); *pipida* seria la seva derivació cat., probablement amb les var. *pepilla* 19 i *pepina* 106, si no és que ho són de *pepita*.

Altres noms: *pinyol* és un der. dim. de *pinya* (< PĪNEA), com *pinyó* 9 (pron. *piny*[‘u]), el primer amb el suf. -ol (< -OLU) i el segon, amb -o (< -ONE). *Tripa* 11, 17, 24, 30, 34, 130, d’etimologia incerta, pot ser d’origen preromà o bé un postverbal de *estripar* (< EXSTIRPARE ‘arrencar, esqueixar’). *Siment* 190, var. de *sement*, del llat. SEMĒNTIS ‘sembra, època de la sembra’ → ‘llavor’. *Nyama* 26 i *nyanya* 31 són mots onomatopeics relacionats amb el món infantil per a expressar la idea de ‘menjar’. *Moll* 89-91, masculinització de *molla* (< MEDŪLLA). *Pipa* 101 és manlleu al cast. Per a més informació sobre *llavor*, *grana*, *siment*, veg. *PALDC*, IV, mapes 474 i 516.

L’àrea genuïna de *llavor*, *grana*, *pinyol* i *pipida* contrasta amb la interferida, *pepita*, pròpia del val. i la Franja. *Llavor* i *grana* són els mots normatius des del *DOrt*, 1917.

